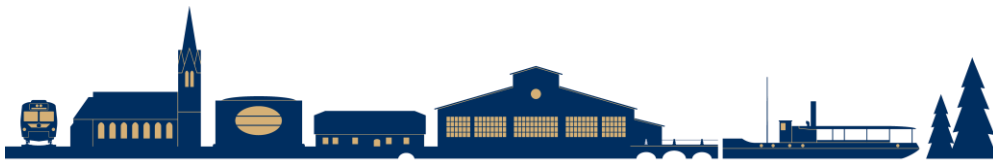

Antagen av KF § 102/2017-12-11

**Tillsynsplan enligt Alkohol och tobakslagen,
samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel**

Bakgrund och syfte

All tillsyn i Boxholms kommun sker via handläggare från Motala kommun. Boxholms kommun samt kommunerna Mjölby, Vadstena, Ödeshög och Finspång har samverkansavtal med Motala kommun gällande handläggning och tillsyn av alkohol, tobak och receptfria läkemedel.

Alkohollagen som är en skyddslagstiftning har som mål att minska alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar. Den alkoholpolitiska hänsynen har alltid företräde framför företagsekonomiska och näringspolitiska ställningstaganden.

Med en välfungerande lagstiftning har samhället möjlighet att kontrollera hanteringen av alkohol och begränsa tillgängligheten av alkohol i vissa miljöer och sammanhang. Här är det särskilt viktigt att hänsyn tas till barn och unga och att de får det skydd de behöver.

Det krävs ett samordnat förebyggande arbete där många aktörer måste samverka för att det alkoholpolitiska målet ska uppnås och en god folkhälsa kunna bevaras. En stor del i detta är att det finns en effektiv kontroll av att lagar och regler följs. De lokala förutsättningarna måste styra hur detta ska göras.

Tobakslagen som bland annat styr handeln med tobak syftar till att den svenska tobakspolitiken med målet att minska tobaksbruket ska kunna genomföras.

Även här måste olika aktörer arbeta tillsammans för att framgång ska kunna nås och detta sker bäst på det lokala planet. En mycket viktig uppgift här är att kontrollera att åldersgränsen vid försäljning upprätthålls.

Lagen om handel med vissa receptfria läkemedel tillåter försäljning av receptfria läkemedel som inte har förskrivits om det är lämpligt för egenvård, om allvarliga biverkningar är sällsynta vid försäljning och om försäljningen är lämplig med hänsyn till patientsäkerheten och skyddet för folkhälsan.

Lagen tillåter också försäljning av receptfria nikotinläkemedel som inte har förskrivits och vars enda aktiva substans är nikotin.

Tillsyn enligt alkohollagen

I Boxholms kommun sker tillsyn genom **förebyggande** åtgärder såsom information, rådgivning och utbildning, vilket skapar en bra grund för förståelse och samarbete mellan kommunen och tillståndsinnehavaren samt de som har för avsikt att ansöka om ett serveringstillstånd. Genom att kommunen tillämpar metoden ansvarsfull alkoholservice erbjuds krögarna årligen en tvådagarsutbildning för sin serveringspersonal. I utbildningen tas många angelägna områden beträffande servering av alkohol på restaurang upp. Syftet är att få en kunnigare serveringspersonal som är säkrare i sin roll vilket ger en trevligare och säkrare miljö på krogen.

Den **inre** tillsynen sker genom kontroll av tillståndshavarnas personliga och ekonomiska förhållanden. Detta kan ske genom remissförfaranden till andra myndigheter såsom polismyndigheten, skattemyndigheten, räddningstjänsten och miljökontoret, men även genom en granskning av den årliga restaurangrapporten.

Den allra viktigaste aspekten på inre tillsyn är att det görs en noggrann prövning av den som söker tillstånd under ansökningsförfarandet.

Yttre tillsyn sker direkt på serveringsstället. I Boxholms kommun bör detta ske genom att alkoholhandläggare tillsammans med polis besöker serveringsstället med syfte att kontrollera att alkohollagens bestämmelser efterlevs. Då så krävs kan även andra myndigheter delta (räddningstjänsten, miljö och hälsa, skattekontoret). Kontrollen inriktas främst på att:

- Ordning och nykterhet råder
- Ingen servering till underåriga sker
- Ingen överservering förekommer
- Serveringsansvarig finns på plats
- Matutbudet är godtagbart
- Alkohol fria alternativ finns
- Marknadsföringen inte är påträngande
- Serveringstiderna upprätthålles.

Vid yttre tillsyn ska ett protokoll fyllas i under tillsynsbesöket. Här framgår om allt är godtagbart eller om brister finns. Protokollet går igenom med serveringsansvarig och denne intygar om de faktiska förutsättningarna överensstämmer med protokollet. Detta undertecknas sedan av serveringsansvarig och alkoholhandläggaren. En kopia skickas till tillståndsinnehavaren i efterhand. Då brister upptäckts kallas tillståndsinnehavaren till socialkontoret för genomgång av vad som felat och vad som behöver förändras.

I Boxholms kommun ska yttre tillsyn göras minst en gång per år på alla serveringsställen. Detta ska företrädesvis ske på sommaren då alla serveringsställen inte är åretruntöppna. Det kan också ske yttre eller inre tillsyn på förekommen anledning. Om varning utdelats ska denna följas upp med ny tillsyn.

Tillsyn av folkölsförsäljning

Tillsyn av folkölsförsäljning sker i Boxholms kommun minst en gång per år vid alla försäljningsställen. Då kontrolleras att:

- Egentillsynsprogram finns
- Dekaler avseende information om 18-årsgräns för försäljning av öl finns
- Tillräckligt matutbud finns.

Dessutom ska frågan diskuteras allmänt med innehavaren eller utsedd ansvarig. Om man upplever att inköpsförsök av underårig görs, om man befarar att langning sker, om man gör legitimationskontroll är frågor som ställs samt hur man förhör om man misstänker att något inte står rätt till. Återkoppling av intryck vid besöket och om något behöver åtgärdas på försäljningsstället sker redan vid besöket.

Tillsyn av tobaksförsäljning

Tillsyn av tobaksförsäljning sker i Boxholms kommun minst en gång per år och försäljningsställe och samordnas med annan tillsyn exempelvis folkölsförsäljning eller tillsyn av serveringstillstånd då detta är möjligt. Det som ska kontrolleras är att:

- Egentillsynsprogram finns
- Dekaler avseende information om 18-årsgräns för försäljning av tobak finns.

Precis som vid tillsyn av folkölsförsäljning ska frågan diskuteras allmänt med innehavaren eller av denne utsedd ansvarig. Frågor som ska tas upp är hur man gör om man befarar langning eller att den som vill handla bedöms som underårig. Dessutom ska man ta upp i vilken utsträckning legitimationskontroll görs eller om man upplever några andra problem i samband med försäljningen. Råd och stöd ska ges liksom återkoppling av hur besöket har upplevts och om några brister behöver åtgärdas.

Tillsyn av receptfria läkemedel

Tillsyn av receptfria läkemedel sker i Boxholms kommun minst en gång per år och försäljningsställe och samordnas med annan tillsyn exempelvis tillsynen av tobaksförsäljning. Det som ska kontrolleras är att:

- Egentillsynsprogram finns
- Skylt och dekaler avseende information om 18-årsgräns för försäljning av receptfria läkemedel finns.

Tillsynen bör inriktas på att ge råd, stöd och information.

Dokumentation av all tillsyn ska dokumenteras.

Denna plan revideras ojämnt år av IFO-chef.